

Plán péče o přírodní rezervaci Hraniční louka

**na období
2022–2032**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1.	Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1	Základní identifikační údaje.....	4
1.2	Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	4
1.3	Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4	Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5	Překryv území s jiným typem ochrany.....	5
1.6	Kategorie IUCN	5
1.7	Předmět ochrany ZCHÚ.....	5
1.7.1	Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2	Předmět ochrany – současný stav	6
1.8	Cíl ochrany.....	7
2.	Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	9
2.1	Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	9
2.1.1	Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	9
2.1.2	Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	11
2.1.3	Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti 13	
2.2	Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	14
2.3	Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy.....	15
2.4	Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	15
2.4.1	Základní údaje o lesích na lesních pozemcích.....	15
2.4.2	Základní údaje o vodních tocích.....	15
2.4.3	Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky.....	16
2.5	Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	16
2.6	Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	18
3.	Plán zásahů a opatření	19
3.1	Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	19
3.1.1	Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání.....	19
3.1.2	Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	22
3.2	Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	22
3.3	Zaměření a vyznačení území v terénu	23
3.4	Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	23
3.5	Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	23
3.6	Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	23
3.7	Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	24
4.	Závěrečné údaje	25
4.1	Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) 25	
4.2	Použité podklady a zdroje informací.....	25
4.3	Seznam používaných zkratk	26
5.	Přílohy	28

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	735
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Hraniční louka
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	usnesení
orgán, který předpis vydal:	Okresní národní výbor
číslo předpisu:	209
datum platnosti předpisu:	1. 7. 1982

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Královéhradecký
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Rychnov nad Kněžnou
obec s pověřeným obecním úřadem:	Rychnov nad Kněžnou
obec:	Orlické Záhoří
katastrální území:	Trčkov

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 712205, Trčkov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
671		lesní pozemek		24027	24027
682		lesní pozemek		66693	66693
Celkem					90720

V Usnesení č. 209 Okresního národního výboru v Rychnově nad Kněžnou ze dne 1. 7. 1982 o zřízení PR Hraniční louka je uvedena výměra rezervace 8,85 ha. Nynější výměra parcel zahrnutých v rezervaci je dle Nahlížení do katastru nemovitostí (ČÚZK 2021) 9,072 ha. Výše uvedené Usnesení vytyčuje polohu a hranice území pomocí pozemkových parcel. Severní hranice PR byla totožná s hranicí státní. Hranice PR byla v mapě stanovena na základě analogové katastrální mapy, což byl v době vyhlášení PR nejkvalitnější možný podklad. V současné době došlo k digitalizaci katastrální mapy a také k novému vytyčení státní hranice na základě Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o společných státních hranicích platné od roku 1996. Nově vytyčená státní hranice neodpovídá zákresu v analogových katastrálních mapách, a tedy ani hranici PR. Část PR je v současnosti zakreslena v Polské republice a části parcel, které dle Usnesení tvoří PR, v zákresu chybí. Tímto vznikl rozdíl ve výměře území.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	9,072	--		
vodní plochy	--	--	zamokřená plocha	--
			rybník nebo nádrž	--
			vodní tok	--
trvalé travní porosty	--	--		
orná půda	--	--		
ostatní zemědělské pozemky	--	--		
ostatní plochy	--	--	neplodná půda	--
			ostatní způsoby využití	--
zastavěné plochy a nádvoří	--	--		
plocha celkem	9,072	--		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

chráněná krajinná oblast (včetně zóny):

překryv s jiným typem ochrany:

-

CHKO Orlické hory (I. zóna)

CHOPAV (Pozn.: vymezení CHOPAV se překrývá s vymezením CHKO Orlické hory)

mezinárodní statut ochrany:

-

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

-

CZ 0520600 – Trčkov

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ**1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu**

Rašelinná louka s bohatou květenou.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
Vlhké pcháčové louky T1.5	18	vlhké louky (sv. <i>Calthion palustris</i>) a lada na zvodnělých stanovištích v nivě Černého potoka s výskytem ZCHD prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>)	a
Rašelinné louky R2.2	5	místy zrašelinělá vlhká až zvodnělá stanoviště lučních pramenišť (sv. <i>Caricion canescenti-nigrae</i>), na kterých se vyskytují významné druhy rostlin, např.: suchopýr pochvatý (<i>Eriophorum vaginatum</i>) a s. úzkolistý (<i>E. angustifolium</i>)	a
Smilkové trávníky T2.3	20	silně degradované krátkostébelné trávníky (sv. <i>Violion caninae</i>) na sušších plochách na vyvýšených místech převážně v centrální části	a
Přechodové rašeliniště R2.3	4	ochuzený a přechodný typ blízký přechodovým rašeliništím (sv. <i>Sphagno-Caricion canescentis</i>) s výraznými mechovými buly tvořenými druhem ploník obecný (<i>Polytrichum commune</i>) a s výskytem druhu suchopýr pochvatý (<i>Eriophorum vaginatum</i>) silně degradované porosty	a

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
slíd'ák tmavý (<i>Alopecosa pinetorum</i>)	VU	části přechodového rašeliniště převážně na kontaktu se smrkovým lesem	c

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: VU – zranitelný (Řezáč et al. 2015)

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Vlhké pcháčové louky T1.5	zachování výměry a zachování, případně zvýšení druhové diverzity vlhkých pcháčových luk s vitálními populacemi zvláště chráněných druhů rostlin	<ul style="list-style-type: none"> rozloha min. 1,63 ha absence invazních druhů rostlin absence náletových dřevin pokryvnost expanzivních druhů rostlin do 10 % výskyt typických druhů: prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) a p. Fuchsova (<i>D. fuchsii</i>), starčku potočního (<i>Tephrosia crista</i>), kozlíku dvoudomého (<i>Valeriana dioica</i>)
Rašelinné louky R2.2	zachování výměry a zachování, případně zvýšení druhové diverzity rašelinných luk na pramenících a zvodnělých místech s populacemi zvláště chráněných druhů vázaných na biotop	<ul style="list-style-type: none"> rozloha min. 0,45 ha zachování vodního režimu lokality absence náletových dřevin výskyt typických druhů: rašeliníků (<i>Sphagnum</i> sp. div.), suchopýru pochvatého (<i>Eriophorum vaginatum</i>), s. úzkolistého (<i>E. angustifolium</i>), prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) a p. Fuchsova (<i>D. fuchsii</i>)
Smilkové trávníky T2.3	zachování výměry a zachování, případně zvýšení druhové diverzity smilkových trávníků	<ul style="list-style-type: none"> rozloha min. 1,81 ha absence invazních druhů cévnatých rostlin absence náletových dřevin pokryvnost expanzivních druhů rostlin max. 10 %
Přechodové rašeliniště R2.3	zachování přechodového rašeliniště s typickou strukturou, podmíněnou vodním režimem. Zachování populací zvláště chráněných druhů vázaných na biotop	<ul style="list-style-type: none"> rozloha min. 0,36 ha absence expanzivních a invazních druhů cévnatých rostlin absence náletových dřevin výskyt typických druhů: bultů ploníku obecného (<i>Polytrichum commune</i>), suchopýru pochvatého (<i>Eriophorum vaginatum</i>) a s. úzkolistého (<i>E. angustifolium</i>), ostřice obecné (<i>Carex nigra</i>), smilky tuhé (<i>Nardus stricta</i>)

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
slídák tmavý (<i>Alopecosa pinetorum</i>)	Stabilní populace druhu na území PR	<ul style="list-style-type: none">• přítomnost druhu na lokalitě• záchyt v pastech v dílčí ploše 6 nad 5 % v rámci arachnocenózy (tzn. na ploše 6 dominantní druh)• pokryvnost stromového a keřového patra v okrajích dílčí plochy 6 nejvýše 80 %

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Obecná charakteristika:

Přírodní rezervace Hraniční louka se nachází v nivě Černého potoka, který tvoří severní hranici rezervace a zároveň státní hranici s Polskou republikou. Z české strany je přírodní rezervace obtížně přístupná. Území rezervace představuje dlouhý úzký pruh potoční nivy s přirozeně meandrujícím tokem Černého potoka, v němž se střídají bezlesé luční enklávy s lesními biotopy často náletového charakteru.

Fytogeografické poměry a potenciální vegetace:

Území se nalézá ve fytogeografickém obvodu České oreofytikum, fytogeografickém okrese 95 Orlické hory a podokresu a) Český hřeben (Skalický 1988) a v kvadrantech 5664d a částečně 5664c středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer et Hamann 1965).

Potencionální přirozenou vegetaci území tvoří květnaté bučiny s kyčelnicí devítilistou (*Dentario enneaphylli-Fagetum*)(Neuhäuslová 1998).

Geologie a pedologie:

Podloží této lokality jsou krystalické břidlice – svory a pararuly stroňské série. Na jejich svahovinách se vyvinuly kyselé hnědé půdy s kryptopodzoly. V nižších partiích přecházejí do hydromorfních půd: gleje organozemní a organozemě typické (Faltysová et al. 2002).

Nadmořská výška: 726–784 m

Klima:

Klimaticky lokalita spadá do chladné oblasti CH6. Průměrný srážkový úhrn ve vegetačním období čítá 600–700 mm, počet dní se sněhovou pokrývkou je 120–140, průměrné denní teploty v lednu jsou -4 až -5 °C, v červenci 14 až 15°C (Tolasz et al. 2007).

Flóra a vegetace:

Přírodní rezervace Hraniční louka v nivě Černého potoka je charakteristickou ukázkou mozaiky „polopřirozeného“ bezlesí v rozsáhlém lesním komplexu. Luční společenstva měnící se na gradientu vlhkosti a hloubky rašelinného humolitu jsou střídána smrčínami, prameništními a potočními olšinami místy se značně podmačenými drobnými lučními světlinami, především v západním a východním konci území.

Ve středové části převažují chudé acidofilní sušší porosty, lokálně střídané vlhkými partiemi a její specifický ráz dotvářejí solitérní smrky. Vegetaci zastupují luční společenstva vyvinutá dle gradientu hloubky rašelinného humolitu, hladiny podzemní vody a přítomnosti pramenných vývěrů. Klasifikace vegetace je značně ztížena celkovou degradací rostlinných společenstev vlivem dlouhodobé absence pravidelného hospodaření v této části rezervace, spojená pravděpodobně s celkovou acidifikací stanoviště a v jisté míře i částečným narušením vodního režimu lokality. V tomto prostoru je doposud patrná dnes již nefunkční síť odvodňovacích příkopů. Maloplošně se jedná pravděpodobně o ochuzený a přechodný typ přechodových rašelinišť sv. *Sphagno-Caricion canescentis*, vyznávající v degradovaná společenstva sv. *Caricion canescenti-nigrae*, přecházející na relativně suchých místech v porosty chudých podhorských smilkových trávníků sv. *Violion caninae* se smilkou tuhou (*Nardus stricta*). Tento

typ vegetace zabírá v centrální části největší rozlohu a je silně degradován expanzí medýňku měkkého (*Holcus mollis*), třtiny chloupkaté (*Calamagrostis villosa*) či metličky křivolaké (*Avenella flexuosa*). Lokálně se hojně v porostech prosazuje svízel hercynský (*Galium saxatile*), roztroušeně se vyskytuje starček vejčitý (*Senecio ovatus*), případně s. hercynský (*S. hercynicus*). Porosty blízké vegetaci přechodových rašelinišť až rašelinných luk jsou nápadné svou výraznou strukturou mechových bultů ploníku obecného (*Polytrichum commune*) a suchopýru pochvatého (*Eriophorum vaginatum*), dále se zde hojně vyskytuje ostrice obecná (*Carex nigra*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), sítina nitřovitá (*Juncus filiformis*) a smilka tuhá (*Nardus stricta*).

Nejcennější část území představují vlhké pcháčkové louky sv. *Calthion palustris*, které se nalézají často na značně zvodnělých stanovištích a prameništích na kontaktu s potokem. Jedná se o drobné často zastíněné loučky s relativně druhově pestrá vegetací asociace *Cirsietum rivularis*, případně blízkou až as. *Chaerophyllo hirsuti-Calthetum palustris*. Rozsáhlejší a otevřené porosty tohoto charakteru byly příležitostně sečeny. V těchto společenstvech je zastoupena převážná většina vzácných a ohrožených druhů např. prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), škarda měkká čertkusolistá (*Crepis mollis* subsp. *hieracioides*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), hojně starček potoční (*Tephrosieris crispa*) a kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*). Ve východní části rezervace byla na stinné loučce sv. *Violion caninae* nalezena také malá kvetoucí populace druhu prha arnika (*Arnica montana*). Dalším významným druhem rezervace je v jejím východním cípu nález jednokvítka velekvěťového (*Moneses uniflora*) na kraji odrostlé skupiny smrkového náletu.

Floristický a fytocenologický inventarizační průzkum provedli Ducháček (2004) a Čejková (2010).

Bryofloristická charakteristika území:

Na území PR bylo zaznamenáno 80 taxonů mechorostů, z toho 12 taxonů játrovek a 68 taxonů meků (Manukjanová et al. 2019). K významným taxonům lze zařadit taxony vlahovka drnatá (*Philonotis caespitosa*), měřík vyvýšený (*Plagiomnium elatum*), m. oválný (*P. ellipticum*), pérovec hřebenitý (*Ptilium crista-castrensis*), měřík velkolistý (*Rhizomnium magnifolium*) a kadeřavec pohárovitý (*Ulota crispula*). Tyto taxony jsou dle Červeného seznamu ČR (Kučera et al. 2012) zahrnuty do kategorie LC-att (taxony neohrožené, ale vyžadující pozornost).

Na suchých smilkových trávnících se vyskytují druhy kostrbatec zelený (*Rhytidiadelphus squarrosus*), trávník Schreberův (*Pleurozium schreberii*). Lučním prameništěm dominuje rašeliník oblý (*Sphagnum teres*) a vyskytují se na nich druhy bařinatka srdčitá (*Calliergon cordifolium*), károvka hrotitá (*Calliergonella cuspidata*), křehutka bledá (*Chiloscyphus pallescens*), pobřežnice Neesova (*Pellia neesiana*), vlahovka drnatá (*Philonotis caespitosa*), v. prameništění (*P. fontana*), měřík vyvýšený (*Plagiomnium elatum*) a bařinatka nažloutlá (*Straminergon stramineum*). Na rašeliništích a rašelinných loukách se střídají sušší části s výskytem druhů rašeliník oblý (*Sphagnum teres*), r. Girgensohnův (*S. girgensohnii*) a r. statný (*S. russowi*) a s bulty tvořenými druhem ploník ztenčený (*Polytrichum commune*). Ve vlhkých částech se vyskytují druhy rašeliník pobřežní (*Sphagnum riparium*) a r. bradavčitý (*S. papillosum*). V olšinách s drobnými prameništi byly nalezeny druhy bařinatka srdčitá (*Calliergon cordifolium*), bařatka potoční (*Brachythecium rivulare*), měřík příbuzný (*Plagiomnium affine*), měřík velkolistý (*Rhizomnium magnifolium*) a mřížkovec draslavý (*Conocephalum salebrosum*). Na okrajích lesních porostů rostou druhy dvouhrotec chvostnatý (*Dicranum scoparium*), kaprad'ovka sleziníkovitá (*Plagiochila asplenoides*) a ploník ztenčený (*Polytrichum formosum*) (Manukjanová et al. 2019). Zajímavým a významným druhem je volatka baňatá (*Splachnum ampullaceum*). Jedná se o kopofilní druh rostoucí na výkalech zvěře na rašeliništích a v podmáčených smrčinách horských oblastí. Jeho výskyt není doposud z území Orlických hor známý. Byl nalezen pouze na jediném místě. Výskyt tohoto mechu je

však dočasný, takže lze předpokládat, že se v průběhu času mění a osidluje vždy nové výkaly zvěře, kterých je na lokalitě opravdu dostatek (Štechová 2009).

Bryologický inventarizační průzkum provedli Štechová (2009) a Manukjanová et al. (2019).

Fauna:

PR Hraniční louka je významnou lokalitou i z hlediska živočichů. Vyskytuje se zde několik významných druhů bezobratlých. V rezervaci byl zjištěn výskyt běžnějších druhů vlhkých i sušších luk. Ochranný nejvýznamnější je dosud žijící populace slíďáka tmavého (*Alopecosa pinetorum*), který žije na našem území pouze v severních pohraničních pohořích. Tento druh byl zjištěn v Jizerských horách, Krkonoších, Adršpašských skalách, Orlických horách (jediná lokalita Hraniční louka) a v Jeseníkách. Z dalších větších druhů pavouků je populární křížák horský (*Araniella alpica*), vázaný na lesní okraje vyšších poloh, či křížák velký (*Araneus angulatus*), žijící na větvích a kmenech v lesích. Na lokalitě se také vyskytuje řada význačných druhů pavouků mezi plachetnatkami, např. bohatá populace pavučenky nosaté (*Nusoncus nasutus*). Zjištěné druhy pavouků potvrzují vysokou faunistickou kvalitu mokřadní, částečně zrašelinělé rezervace. Z denních motýlů se zde vyskytují např. okáč černohnědý (*Erebia ligea*) nebo hnědásek jitrocelový (*Melitaea athalia*). Na vlhkých místech v porostech ostřic a suchopýřů je hojný mandelinkovitý brouk rákosníček *Plateumaris consimilis*. V epigeonu převažují lesní druhy střevlíků jako střevlík zlatolesklý (*Carabus auronitens*), s. fialový (*C. violaceus*) nebo střevlíček černý (*Pterostichus niger*). V pobřežních porostech kolem potoka byl zjištěn klíoroh devětsilový (*Liparus glabrirostris*) a nosatec *Donus comatus*. Na kvetoucích rostlinách se vzácně objevuje tesařík horských smřčin *Judolia sexmaculata*.

Významný je také výskyt vranky obecné (*Cottus gobio*), která v době vyšších průtoků vytahuje do Černého potoka.

V rezervaci byly zaznamenány významné druhy obojživelníků a plazů, konkrétně skokan hnědý (*Rana temporaria*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*) a ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*).

V okrajích lesních porostů hnízdí sýc rousný (*Aegolius funereus*) a vyskytuje se zde plšík lískový (*Muscardinus avellanarius*). V rezervaci se shromažďuje významné množství jelení zvěře.

Zoologický inventarizační průzkum zde provedlo Krivan et Jelínek (2010). Inventarizační průzkum plazů provedl Rozínek (2019).

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
cévnaté rostliny			
jednokvíték velekvětý (<i>Moneses uniflora</i>)	SO	VU	okraj husté smrkové mlaziny, plocha č. 17
kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>)	-	LC-att	trvale zvodnělé vlhké pcháčové louky, prameniště a zrašelinělé okraje, plocha č. 1, 4, 9, 15
kýchavice bílá Lobelova (<i>Veratrum album</i> subsp. <i>lobelianum</i>)	O	LC-att	vlhké pcháčové louky a prameniště, chudé degradované smilkové trávníky, okraje lesních porostů a zarostlé bývalé vlhké louky, plocha č. 1, 7, 17
prha arnika (<i>Arnica montana</i>)	O	NT	degradovaný fragment smilkových trávníků, plocha č. 19

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	O	NT	trvale zvodnělé vlhké pcháčové louky, plocha č. 1, 4, 15, 17
prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	O	NT	trvale zvodnělé vlhké pcháčové louky, plocha č. 1, 4, 15, 17
starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>)	-	LC-att	trvale zvodnělé vlhké pcháčové louky, plocha č. 1, 5–7, 9, 12, 14–19
svízel severní (<i>Galium boreale</i>)	-	LC-att	vlhké pcháčové louky, plocha č. 9
škarda měkká čertkusolistá (<i>Crepis mollis</i> subsp. <i>hieracioides</i>)	-	NT	vlhké pcháčové louky a prameniště, chudé degradované smilkové trávníky, plocha č. 7, 9
řeřišnice křivolaká (<i>Cardamine flexuosa</i>)	-	LC-att	místa podmačené a zrašelinělé smrkové kultury, olšiny a drobná prameniště, plocha č. 3, 6, 12
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	NT	trvale zvodnělé vlhké pcháčové louky č. 1, 9, 15
violka dvoukvětá (<i>Viola biflora</i>)	-	LC-att	místa podmačené a zrašelinělé smrkové kultury, plocha č. 6
vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>)	-	LC-att	vlhké pcháčové louky a prameniště
mechorosty			
křehutka bledá (<i>Chiloscyphus pallescens</i>)	-	LC-att	dominantní druh prameniště ve východní části PR
klanozubka bahenní (<i>Dichodontium palustre</i>)	-	LC-att	několik lodyžek v ploše 21
vlahovka drnatá (<i>Philonotis caespitosa</i>)	-	LC-att	dominantní druh prameniště ve východní části PR
měřík vyvýšený (<i>Plagiomnium elatum</i>)	-	LC-att	roztoušeně na prameništích ve východní části PR
měřík oválný (<i>Plagiomnium ellipticum</i>)	-	LC-att	roztoušeně na prameništích ve východní části PR
pérovec hřebenitý (<i>Ptilium crista-castrensis</i>)	-	LC-att	malý porost na padlém kmeni v ploše 15

* chráněné druhy podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: SO = silně ohrožený, O = ohrožený

**dle červených seznamů ČR: EN = ohrožený druh, LR-nt = blízké ohrožení, LC-att = druhy neohrožené zasluhující pozornost, NT = téměř ohrožený, VU = zranitelný druh (Grulich et Chobot 2017, Kučera et al. 2012)

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
obratlovci			
sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>)	SO	VU	lesní porosty a jejich okraje; vzácně
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	pod kameny, nory hlodavců; ojedinělý výskyt
vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	O	VU	při větších průtocích vytahuje do Černého potoka
plšík lískový (<i>Muscivora avellanarius</i>)	SO	LC	lesní porosty a jejich okraje; vzácně

skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	-	VU	zbytky odvodňovacích příkopů; roztroušeně
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	SO	NT	suché okolí pařezů, okraj lesa; častý výskyt, úspěšně se rozmnožující populace
bezobratlí			
slíďák tmavý (<i>Alopecosa pinetorum</i>)	-	EN	podmáčené a rašelinné smrčiny, jejich okraje do bezlesí a řediny, dílčí plocha č. 6
kovařík <i>Aplotarsus incanus</i>	-	NT	lesní okraje; recentně nehodnoceno
perleťovec dvanáctitečný (<i>Boloria selene</i>)	-	NT	louka; vzácně
vodomil (<i>Crenitis punctatostriata</i>)	-	NT	rašelinné tůňky, recentně nehodnoceno
okáč rosičkový (<i>Erebia medusa</i>)	-	NT	louka; vzácně
mravenec (<i>Formica</i> sp. div.)	O	dle druhu	okraj lesa; vzácně
okáč ječmínkový (<i>Lasiommata maera</i>)	-	NT	louka; vzácně
ohniváček modroleký (<i>Lycaena hippothoe</i>)	-	NT	louka; hojně
hnědásek jitrocelový (<i>Melitaea athalia</i>)	-	NT	louka, okraj lesa; vzácně
pavučenka nosatá (<i>Nusoncus nasutus</i>)	-	VU	recentně nehodnoceno
zlatohlávek tmavý (<i>Oxythyrea funesta</i>)	O	-	osluněné části luk, recentně nehodnoceno
přástevník jitrocelový (<i>Parasemia plantaginis</i>)	-	VU	louka; vzácně
modrásek ušlechtilý (<i>Polyommatus amandus</i>)	-	NT	louka; vzácně

* chráněné druhy podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: KO = kriticky ohrožený, SO = silně ohrožený, O = ohrožený

** dle červených seznamů ČR: EN = ohrožený druh, NT = téměř ohrožený, VU = zranitelný druh, DD = taxon, o němž nejsou dostatečné údaje (Řezáč et al. 2015, Hejda et al. 2017, Chobot et Němec 2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Zásadním abiotickým činitelem je sucho (vodní režim byl v minulosti ovlivněn činností člověka). Vítr způsobuje vývraty mělce kořenicích smrků, které jsou roztroušeny v biotopech podmáčených luk. Vznikají tak prohlubně někdy až charakteru malých tůní. Dochází rovněž k vývratům z lesa do luk a k jejich nepřímému ovlivnění.

b) biotické disturbanční činitele

Celá plocha rezervace je silně ovlivněna zejména jelení zvěří. Pastva je nerovnoměrná, místy intenzivní a způsobující zvyšování trofie.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Přírodní rezervace Hraniční louka byla vyhlášena v roce 1982. V době vyhlášení rezervace bylo bezlesí v nivě Černého potoka ponecháno již řadu let samovolnému vývoji a luční společenstva jevila částečnou degradaci a docházelo k zarůstání lokality smrkem a olší.

V roce 2005 bylo nařízením vlády č. 132/2005 Sb. území PR Hraniční louka zařazeno do národního seznamu evropsky významných lokalit v rámci soustavy Natura 2000 jako součást rozsáhlejší lokality Trčkov.

b) lesní hospodářství

Oblast zadního Trčkova, kde se nachází přírodní rezervace Hraniční louka, byla zřejmě vždy součástí většího lesního komplexu, jak je patrné na mapách I. a II. vojenského mapování z let 1764–1768 a 1780–1783, 1836–1852 (Laboratoř geoinformatiky, Univerzita J. E. Purkyně 2021). V okolí přírodní rezervace Hraniční louka převládají smrkové porosty, které jsou místy značně podmaččené. Lesní porosty nacházející se jižně od rezervace jsou lesy hospodářské, zatímco lesní porosty, které jsou přímo v rezervaci, náležejí do kategorie lesa zvláštního určení.

c) zemědělské hospodaření

Bezlesí je v části nivy Černého potoka spadající do území přírodní rezervace patrné již z I. vojenského mapování (Josefského) z let 1764–1768 a 1780–1783 a také z II. Mapování vojenského (Františkova) z let 1836–1852 (Laboratoř geoinformatiky, Univerzita J. E. Purkyně 2021). Lze proto předpokládat, že toto území bylo po staletí extenzivně obhospodařováno. V protokolu o prověrce maloplošného chráněného území z r. 1983 je uvedeno, že louka byla produktivně využívána k pastvě a udržela se v bezlesém stavu. Charakter části rezervace, kde se nyní nalézají nevyhraněné degradované porosty jeví tendenci k vegetaci sv. *Violion caninae*, tuto možnost nevylučuje. Pravděpodobnější však je, že luční porosty v nivě Černého potoka byly do II. světové války koseny na seno, po odsunu německy mluvícího obyvatelstva ležely louky ladem. Na louce je doposud patrná dnes již nefunkční síť odvodňovacích příkopů.

d) myslivost

Na území přírodní rezervace se nachází honitba 5213106078 – Trčkov (ÚHUL 2021).

V celém území Trčkova je patrná značná aktivita vysoké zvěře. Přírodní rezervace Hraniční louka slouží často jako shromaždiště, což je patrné z množství exkrementů a spásání lučních porostů. Na lokalitě dochází i k okusu smrkového náletu. Na území PR se nenachází žádné myslivecké zařízení.

e) rekreace a sport

Území PR je z české strany hranice obtížně přístupné, v blízkosti se nenachází žádná turisticky značená cesta. Území proto není vyhledáváno ani k rekreaci ani ke sportu a ovlivnění je prakticky nulové. Dobře přístupné je však území z polské strany, kudy vede silnice a nachází se zde i parkoviště. Velmi sporadicky dochází přes louku k průchodu do lesa, a tedy k sešlapu vegetace. Tento vliv je zanedbatelný.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- Usnesení č. 209 Okresního národního výboru v Rychnově nad Kněžnou ze dne 1. 7. 1982 o zřízení PR Hraniční louka
- CHOPAV Orlické hory – nařízení vlády ČSR č. 40/1978 Sb. ze dne 19. 4. 1978
- LHP pro LHC č. 507729, Colloredo Deštné, platnost: 1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
- ÚP Orlické Záhoří schválen v r. 2000, 1. změna a 2. změna ÚP Orlické Záhoří schválena v r. 2006, 3. změna ÚP Orlické Záhoří schválena v r. 2008
- Nařízení vlády č. 132/2005 EVL Trčkov

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	25 – Orlické hory
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	LHC Colloredo Deštné
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	9,24
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2014 – 31. 12. 2023
Organizace lesního hospodářství	Správa lesů Opočno

2.4.1.1 Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
6G	Podmáčená smrková jedlina	JD 4, SM 4, (OL, OS, BŘ) 2	4,53	49
6O	Svěží smrková jedlina	JD 6, SM 3, BK 1	1,44	16
6S	Svěží smrková bučina	BK 5, SM 2, JD 3, KL, JLH	0,59	6
6V	Vlhká smrková bučina	BK 3, JD 3, SM 3, (KL, JS, OL)1	1,09	12
6P	Kyselá smrková jedlina	JD 6, SM 3, BK 1, BŘ	0,43	5
7T	Podmáčená chudá jedlová smrčina	SM 8, JD 1, (BŘ, JŘ) 1	1,14	12
Celkem			9,22	100 %

2.4.2 Základní údaje o vodních tocích

Název vodního toku	Černý potok – hraniční tok
Číslo hydrologického pořadí	1-02-01-001
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	řkm 0,8 – 2,6
Charakter toku	lososové
Příčné objekty na toku	jsou, včetně neprostupných
Manipulační řád	není
Správce toku	Povodí Labe, s. p.
Správce rybářského revíru	není
Rybářský revír	není
Zarybňovací plán	není

2.4.3 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Celá přírodní rezervace Hraniční louka leží na pozemcích určených k plnění funkcí lesa. Les zde ovšem není primárním předmětem ochrany – tím je lesním hospodářským plánem evidované „bezlesí na lesní půdě“. Níže uvedený popis dílčích ploch mimo lesní pozemky, který je součástí příloh tohoto plánu péče, zpracovává tedy také plochy evidované jako toto bezlesí.

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky (na bezlesí) a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha biotopu alespoň 1,63 ha	rozloha biotopu je díky každoročnímu mozaikovitému kosení již od r. 1993 stálá, cca 1,6 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se
absence invazních druhů cévnatých rostlin	výskyt invazních druhů nebyl zaznamenán	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost expanzivních druhů max. 10%	některé plochy biotopu přechází k biotopu T1.6 Vlhká tužebníková lada (místy expandují a stávají se dominantními druhy tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>) a skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>))	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt typických druhů: prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), prstnatec Fuchsův (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>), starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>)	populace typických druhů prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>), prstnatce Fuchsova (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>), starčku potočního (<i>Tephrosieris crispa</i>) a kozlíku dvoudomého (<i>Valeriana dioica</i>) jsou díky managementovým opatřením stabilní, nedochází k úbytku jedinců, naopak populace prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>) se zvětšuje	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	R2.2 Rašelinné louky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha biotopu alespoň 0,45 ha	rozloha biotopu je díky každoročnímu mozaikovitému kosení již od r. 1993 stálá, cca 0,4 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zlepšující se

zachování vodního režimu lokality	lokalita byla v minulosti odvodněna, odvodňovací příkopy nejsou dlouhodobě udržovány a dochází k jejich samovolnému zanášení, čímž ztrácí funkci a vodní režim je blízký přirozenému	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý
výskyt typických druhů: rašeliníků, suchopýru pochvatého a s. úzkolistého (<i>Eriophorum vaginatum</i> a <i>E. angustifolium</i>), prstnatce májového a p. Fuchsova (<i>Dactylorhiza majalis</i> a <i>D. fuchsii</i>)	všechny uvedené druhy jsou v PR nalézány každoročně	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T2.3 Smilkové trávníky	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha biotopu alespoň 1,81 ha	rozloha biotopu je díky každoročnímu mozaikovitému kosení již od r. 1993 stálá, cca 1,8 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních druhů cévnatých rostlin	výskyt invazních druhů nebyl zaznamenán	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence dřevin	nálety dřevin se ojediněle objevují, ale při kosení jsou průběžně eliminovány, stejně jako výmladky dříve odstraněných dřevin.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost expanzivních druhů v plochách biotopu max. 10 %	pokryvnost třtiny chloupkaté (<i>Calamagrostis villosa</i>), medyňky měkkého (<i>Holcus mollis</i>) a metličky křivolaké (<i>Avenella flexuosa</i>) se daří stabilizovat sečí a nepřekračuje 15 %, lepších výsledků by patrně dosáhla pastva	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	mírně se zlepšující

ekosystém:	R2.3 Přejíčovské rašeliniště	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha biotopu alespoň 0,35 ha	rozloha biotopu je díky každoročnímu mozaikovitému kosení již od r. 1993 stálá, cca 0,35 ha	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence invazních a expanzivních druhů cévnatých rostlin	výskyt invazních a expanzivních druhů nebyl zaznamenán	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
absence dřevin	nálety dřevin se objevují, ale jsou průběžně odstraňovány, stejně jako výmladky dříve odstraněných dřevin	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
výskyt typických druhů: bultů ploníku obecného (<i>Polytrichum commune</i>), suchopýru	výskyt stanoviště i druhové složení je ve střednědobém horizontu relativně stabilní, bezprostřední ohrožení spočívá pouze v náletu dřevin, je možné, že biotop bude ovlivněn změnami vodního režimu v souvislosti s klimatickou změnou	
	stav:	dobrý

pochvatého a úzkolistého (<i>Eriophorum vaginatum</i> , <i>E. angustifolium</i>), ostřice obecné (<i>Carex nigra</i>), smilky tuhé (<i>Nardus stricta</i>)	trend vývoje:	setrvalý
--	---------------	----------

B. druhy

druh:	slídák tmavý (<i>Alopecosa pinetorum</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
ověřitelná přítomnost na lokalitě	druh byl zaznamenán v letech 2010 (Jelínek), 2016, 2018 (Čapek, nepublikováno)	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	neznámý
záchyt v pastech v dílčí ploše 6 nad 5 % v rámci arachnocenózy	vyjádření dominance druhu v rámci arachnocenózy svědčí o trendu populace, aktuálně je odhadována kolem 1% (Čapek, ústní sdělení)	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	neznámý
pokryvnost stromového a keřového patra v okrajích dílčí plochy 6 nejvýše 80 %	v okrajích dílčí plochy 6 je pokryvnost stromového a keřového patra 80 %	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	neznámý

Pozemky rezervace byly zároveň s větším majetkovým celkem v oblasti Trčkova v rámci restituce majetku navraceny soukromému vlastníkovi, s jehož souhlasem probíhá péče o přírodní rezervaci Hraniční louka hrazená z prostředků MŽP.

Aktivní přístup k ochraně bezlesí v části rezervace nastal až 90. letech. V roce 1993 proběhla redukce náletových dřevin. Zároveň byla obnovena pravidelná seč vlhkých pcháčových luk, ale pouze v části rezervace, což mělo v zásadě pozitivní a především stabilizující efekt na vegetaci. Sušší značně degradované bezlesé partie lokality koseny nebyly.

Péče o hospodářský les popsáná níže v kapitole 3 má zásadní vliv na ekosystémové předměty ochrany. Při nešetrném hospodaření by mohlo dojít k narušení vodního režimu celého území a k následné degradaci předmětů ochrany.

Péče o hospodářský les popsáná níže v kapitole 3 může mít vliv na slídáka tmavého (*Alopecosa pinetorum*). Tento druh vyhledává prosvětlené rašelinné lesy. Prosvětlením a snížením zakmenění lesních porostů by mohl vzniknout biotop vhodný pro tento druh.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize mezi zájmy předmětů ochrany nejsou předpokládány.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	Les zvláštního určení (32a)	6G, 6O, 6S	Komplex společenstev vlhkých pcháčových luk, rašelinných luk, přechodových rašelinišť a smilkových trávníků. Slíďák tmavý (<i>Alopecosa pinetorum</i>).
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
6G	SM 40–90, JD 5–40, OL 5–15, BK, BŘ, OS		
6O	SM 10–45, JD 40–65, BK 10–30, OL, OS		
6S	SM 20–35, BK 40–65, JD 20–35, JV, JR, JS, LP, JL		
6V	SM 5–35, JD 25–40, BK 30–65, JL, JS, KL, OL, LP		
6P	SM 5–30, JD 25–40, BK 30–65, KL, JS, LP, JL		
Porostní typ A		Porostní typ B	Porostní typ C
S převahou smrku			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
Násečný/podrovní (skupinovitě clonná)			
Obmýetí*	Obnovní doba*	Obmýetí*	Obnovní doba*
Fyzický věk	nepřetržitá		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Zachování prosvětleného lesa s přítomností vzájemně propojených světlin. Postupný převod v bohatěji strukturované porosty s přírodě bližší druhovou skladbou.			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Maloplošný management k úpravě struktury a druhového složení porostu. Způsob obnovy clonnou sečí, příp. navazující na plochy vzniklé odumřením stromů. Vnášení dřevin přirozené druhové skladby, využití přirozené obnovy.			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Je-li to žádoucí a možné, využití přirozené obnovy dřevin přirozené skladby. Zastoupení dřevin v umělé obnově dle přirozené druhové skladby v SLT.			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	

6G 6O 6S, 6V, 6P	Hlavní SM 70, ost. 30 Hlavní JD 50, ost. 50 Hlavní BK 60, ost. 40	Výsadba uvedených dřevin do obnovních prvků; umělou obnovu přizpůsobit přirozenému zmlazení, aby umožňovala dosažení „předpokládané cílové druhové skladby“.
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,		
Výchova: úprava druhové skladby ve prospěch zastoupení dřevin dle cílové druhové skladby; odstraňování nepůvodních druhů		
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb		
<u>Ochrana proti zvěři</u> – mechanická i repelenty; dle uvážení <u>Ochrana proti buření</u> – mechanická (vyžínání, ošlap); chemická proti buření vč. geograficky nepůvodních druhů – pouze ve výjimečných případech (nutné udělení výjimky ze strany OOP ze zákazu používat biocidy v PR a 1. zóně CHKO) <u>Ochrana proti hmyzu</u> (kůrovci, klikoroh) – feromonové lapače, po domluvě s OOP asanace odvozem nebo odkorněním. <u>Nahodilé těžby</u> – asanace aktivních kůrovcových stromů odvozem mimo PR nebo odkorněním.		
Poznámka		
<p>Využití nepůvodních druhů při umělé obnově není přípustné (vč. MD).</p> <p>Po úmyslných těžbách nepálit klest a ponechat na místě k zetlení alespoň 10 % hmoty všech průměrů (primárně listnáčů a jedle; přednostně spodní části kmenů s hnilobami a klest).</p> <p>Je-li to možné, práce v lese provádět mimo vegetační sezonu (aby bylo minimalizováno rušení ptáků a poškození rostlin).</p> <p>Zvláště šetrně postupovat kolem podmáčených míst (práce na zámru, kůň atp.).</p> <p>Plán péče nenahrazuje výjimky či souhlasy k činnostem zakázaným dle platné legislativy a zřizovacího předpisu.</p>		

Poznámka: Rámcová směrnice je zpracována jen pro soubory lesních typů, na nichž je vymezena porostní půda Na celé ploše typu 7 T je dlouhodobě udržované bezlesí na PUPFL, proto není tento typ řešen rámcovou směrnicí.

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

M6 – Mapa plánované těžební činnosti a výchovných zásahů

b) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	Vlhké pcháčové louky T1.5
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	každoročně
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kosa, křovinořez, (sekačka)
Kalendář pro management	1. 7 – 15. 9.
Upřesňující podmínky	ŽÁDOUCÍ je pokosenou hmotu sušit na ploše (mimo silně vlhká místa) a odnášet až suché seno.

	<p>NEZBYTNĚ je provádět kosení mozaikovitě s meziročním střídáním seče v daném biotopu. Vzhledem k relativně malé velikosti dílčích ploch na Hraniční louce toho lze docílit také rozfázováním seče mezi jednotlivými plochami, kdy spolu sousedí plochy v daném roce kosené a nekosené.</p> <p>NEPŘÍPUSTNÉ je mulčování, ponechávání pokosené hmoty na ploše déle než 2 týdny, či vytváření kompostů na lučních plochách.</p>
--	--

Ekosystém	Rašelinné louky R2.2, Přechodové rašeliniště R2.3
Typ managementu	kosení
Vhodný interval	1× za 2 roky
Minimální interval	1× za 4 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kosa/křovinořez
Kalendář pro management	1. 7 – 15. 9.
Upřesňující podmínky	<p>ŽÁDOUCÍ je pokosenou hmotu sušit na ploše, pokud to aktuální stav plochy a počasí umožňuje a odnášet až suché seno.</p> <p>NEPŘÍPUSTNÉ je mulčování, ponechávání pokosené hmoty na ploše déle než 2 týdny, či vytváření kompostů na lučních plochách.</p>

Ekosystém	Smilkové trávníky T2.3
Typ managementu	pastva
Vhodný interval	1× ročně
Minimální interval	1× za 2 roky
Prac. nástroj / hosp. zvíře	skot, případně ovce nebo kozy
Kalendář pro management	1. 7. – 30. 9.
Upřesňující podmínky	<p>ŽÁDOUCÍ je krátká, intenzivní pastva ve vymezené části, ideálně s postupným vypásáním (stěhováním zvířat mezi vypásanými plochami, nikoliv se současným vypuštěním zvířat na všechny pasené plochy)</p>

Ekosystém	Vlhké pcháčové louky T1.5, Rašelinné louky R2.2, Přechodové rašeliniště R2.3, Smilkové trávníky T2.3
Typ managementu	odstranění invazivních a expanzivních druhů
Vhodný interval	dle potřeby, až 3× ročně
Minimální interval	dle potřeby
Prac. nástroj / hosp. zvíře	křovinořez, ruční vytrhávání
Kalendář pro management	vegetační období (1. 4. – 31. 10.)
Upřesňující podmínky	<p>V současnosti se v PR nevyskytují invazivní druhy, na omezených plochách je expanzivní třtina křovištní. Management zařazen preventivně, k možnému využití v případě potřeby.</p> <p>Dbát opatrnosti, aby nedošlo k poškození ZCHD</p>

Ekosystém	Vlhké pcháčové louky T1.5, Rašelinné louky R2.2, Přechodové rašeliniště R2.3, Smilkové trávníky T2.3
Typ managementu	prosvětlení okrajů, odstranění náletových dřevin, odstranění padlých stromů
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	jednorázově
Prac. nástroj / hosp. zvíře	motorová pila, pákové nůžky, křovinořez s pilovým kotoučem, přiblížení koněm, navijákem, vrtulníkem, ručně
Kalendář pro management	1. 10. – 31. 3. mimo hlavní vegetační období a dobu hnízdění
Upřesňující podmínky	<p>Z kosených lučních porostů jsou náletové dřeviny odstraňovány v raných fázích vývoje vlastním kosením.</p> <p>Místy je ovšem nezbytné vykloučení náletu s využitím různých nástrojů dle potřeby. Vzhledem k tomu, že předměty ochrany PR jsou soustředěny na lučních biotopech, plán péče dále navrhuje ředění enkláv dřevin mezi lučními porosty a prosvětlování jejich okrajů. Lze nadále navázat na kácení v předchozích letech a odebírat i jednotlivé solitérní stromy z luk.</p> <p>Dbát opatrnosti, aby nedošlo k poškození ZCHD</p>

Ekosystém	Vlhké pcháčové louky T1.5
Typ managementu	tvorba tůní
Vhodný interval	jednorázově
Minimální interval	jednorázově
Prac. nástroj / hosp. zvíře	rýč, krumpáč, lopata, minibagr, krácející bagr
Kalendář pro management	1. 10. – 31. 3. mimo hlavní vegetační období a dobu hnízdění
Upřesňující podmínky	Šetrná tvorba malých tůní o ploše nižších desítek m ² . ŽÁDOUCÍ je využit k prohloubení místa vývratů, kde kořenový systém stromu mělkou tůň už vytvořil (aktuálně jižní část plochy 19). Preferovat osluněná místa s fádními porosty dominantních druhů rostlin. Výkopek odstraňovat z lučních porostů, např. do porostů hospodářského lesa (X9A), případně v malém množství vyhrnout na okraj tůně. NEZBYTNÉ je pečlivě zvážit umístění tůně s ohledem na hladinu podpovrchové vody. NEPŘÍPUSTNÉ na plochách s výskytem ZCHD – realizovat pouze po aktuálním detailním průzkumu místa.

c) péče o vodní toky

V současné době řízená péče o vodní tok neprobíhá, tok Černého potoka je ponechán přirozeným procesům. Tento stav je vhodné zachovat.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Zastoupeným vzácným, ohroženým a zvláště chráněným druhům bude trvalé podmínky pro přežití na lokalitě vytvářet realizace výše uvedených navržených managementových zásahů.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Vyskytující se významné druhy živočichů jsou navázány na místní rostlinná společenstva a jejich prosperita souvisí s péčí o tato společenstva. Z důvodu zachování diverzity entomofauny bude na lokalitě udržována mozaika lesa a bezlesí, dále mozaika kosených a nekosených ploch.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy na lesních pozemcích

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky (resp. ekosystémy, ležící na plochách bezlesí na lesní půdě)

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Lesní hospodářství:

Lesní porosty v ochranném pásmu nemají zásadní vliv na zachování předmětů ochrany a celkový stav ZCHÚ. Z hlediska dopadů na ZCHÚ je nepřípustné hnojení lesních porostů a

obnova jejich odvodnění. Při zpracování těžeb je manipulace se dřevem na území rezervace možná pouze v zimních měsících respektive při zámruzu či sněhové pokrývce, v jiném období je nezbytná konzultace se Správou CHKO Orlické hory.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Obnova značení hranic ZCHÚ v terénu podle vyhlášky č. 45/2018 Sb. Obnova značení bude provedena dvakrát za období trvání plánu péče. Hranice území není geodeticky zaměřena. Geodetické zaměření by bylo nutné provést při novém vyhlášení PR.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Přírodní rezervace Hraniční louka zaujímá protáhlé území podél státní hranice s Polskou republikou. V různých podkladech gis její plocha překračuje státní hranici do Polska. Je tomu tak i v podkladech vyplývajících z vyhlášovací dokumentace. Výše uvedené lze vedle relativního stáří vyhlášovacího předpisu (Usnesení č. 209 Okresního národního výboru Rychnov nad Kněžnou 1982) považovat za podstatný argument pro nové vyhlášení přírodní rezervace.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Při zpracování nového LHP je nutné zachovat všechny plochy bezlesí, které jsou v současném LHP vytyčeny.

c) ostatní

Bez návrhů.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Území není rekreačně ani sportovně využíváno, případné využití rekreačního a sportovního charakteru by mělo respektovat managementové návrhy v plánu péče a omezení vyplývající z ochrany PR.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Přírodní rezervace Hraniční louka je z české strany velmi obtížně přístupná. Louka je však relativně dobře přístupná, alespoň v některých částech, z polské strany, kde vede silnice s turistickou značkou. Z těchto důvodů by bylo vhodné umístit na příhodných místech na březích Černého potoka dvojjazyčnou informační infrastrukturu, seznamující s předměty ochrany, významem a hodnotou území. Při tom je ovšem třeba dbát na přesnost umístění s ohledem na průběh státní hranice, který je místy nejasný.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V průběhu plánu péče by bylo vhodné doplnit inventarizační průzkumy vybraných skupin bezobratlých – motýli, vážky, brouci, pavoukovci, dále vybraných skupin obratlovců – obojživelníci, plazi, ryby, ptáci, drobní savci a průzkum mykologický.

Před koncem platnosti plánu péče by bylo vhodné také zopakovat (s dostatečným předstihem) průzkumy floristický, vegetační.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Informační infrastruktura (panel apod.)	1 ks	1×	30 000,-
Tvorba tůní	0,05 ha	2×	70 000,-
Obnova pruhového značení rezervace	3000 m	1×	12 000,-
Obnova hraničníků	10 ks	1×	5 000,-
Příspěvek na prosvětlení hraničních porostů (šetrné vyklízení dřevní hmoty)	20 stromů	1×	10 000,-
Redukce náletů dřevin	0,4 ha	4×	200 000,-
Kosení bezlesí lehkou mechanizací	2 ha	10×	500 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			827 000,-

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Čejková A. et al. (2010): Plán péče o Přírodní rezervaci Hraniční louka 2011–2021. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].

ČÚZK (2021): Nahlížení do katastru nemovitostí. Online. Dostupné z URL: <<https://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>> [Citováno 2. 7. 2021].

Ehredorfer F. et Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges., 78: 35–50.

Faltys V. (1995): Přehled vyhynulých, nezměřitelných a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech. – AOPK, Pardubice.

Faltysová H. (1986): Chráněný přírodní výtvar Hraniční louka – botanický inventarizační průzkum. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].

Faltysová H., Mackovčín P., Sedláček M. et al. (2002): Královéhradecko. – In: Mackovčín P. et Sedláček M. [eds], Chráněná území ČR, svazek V., AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

Hájek J. (1994): Plán péče PR Hraniční louka 1994–1999. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].

Hájek J. (2000): Plán péče PR Hraniční louka 2000–2010. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].

Háková A., Klauďisová A. et Sádlo J. [eds.] (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta XII, 3/2004 - 2. část. – MŽP, Praha.

Chobot K. et Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha.

- Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. et Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- Křivan V. et Jelínek A. (2010): Zoologický průzkum PR Hraniční louka. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].
- Kubát K., Hrouda L., Chrtěk J. Jun., Kaplan Z., Kirschner J. et Štěpánek J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- Kučera J., Váňa J. et Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: Updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Kůrka A. (1996): CHKO Orlické hory. Arachnofauna rašelinišť (Výsledky orientačního průzkumu konaného ve dnech 17. – 18. 6. 1996). – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].
- Laboratoř geoinformatiky, Univerzita J. E. Purkyně (2021): Presentation of old maps covering the area of Czechia, Moravia and Silesia. Online. Dostupné z URL: <<http://oldmaps.geolab.cz/>> [Citováno 2. 7. 2021].
- Manukjanová A., Holá E. et Štěchová T. (2019): Průběžná zpráva. Bryologická inventarizace lokality PR Hraniční louka. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].
- Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – Academia, Praha.
- Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). – Příroda, Praha, 18: 1–166.
- Průša E. (2001): Pěstování lesa na typologických základech. – Lesnická práce.
- Rozínek K. (2019): Závěrečná zpráva. Inventarizace plazů v MZCHÚ – PR Hraniční louka. – Ms. [Depon. in: AOPK ČR, Praha].
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [eds], Květena ČSR 1: 103–121, Academia, Praha.
- Štěchová T. (2009): Inventarizační průzkum PR Hraniční louka z oboru Bryofloristika. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Orlické hory, Rychnov nad Kněžnou].
- Tolasz R., Míková, T., Valeriánová, A. et Voženílek, V. (2007): Atlas podnebí Česka. – UPOL – ČHMU.
- ÚHUL (2021): Mapa honiteb. Online. Dostupné z URL: <<http://geoportal.uhul.cz/mapy/mapyhon.html/>>. [Citováno 2. 7. 2021]
- Usnesení 209 Okresního národního výboru Rychnov nad Kněžnou ze dne 1. července 1982.
- Nepublikované informace – terénní pozorování: Köppl P., Pavel V., Čepelka L., Čapek M.

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
 EVL – evropsky významná lokalita
 CHKO – Chráněná krajinná oblast
 CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
 IUCN – Světový svaz ochrany přírody

KN – katastr nemovitostí
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
MŽP – Ministerstvo životního prostředí
OP – ochranné pásmo
PK – pozemkový katastr
PR – přírodní rezervace
ZCHÚ – zvláště chráněné území

Podklady pro plán péče zpracoval

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – RP Východní Čechy, Správa CHKO Orlické hory
(na zpracování se podíleli: Mgr. Petr Köppl ve spolupráci s dalšími pracovníky Správy CHKO
– textová část, Ing. Lada Jakubíková, Ph.D. – mapové přílohy a vrstvy)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb.
(autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 – **Mapa plánované těžební činnosti a výchovných zásahů**

Vrstvy: Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2)

označení dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin	stupeň příroze- nosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (složení v rámci dílčí plochy)
			porostní typ		(%)				
6	123A6	0,73	1	SM	75	6	Prosvětlit okraje na kontaktu s bezlesím a snížit zakmenění na 9 až 7	potřebný	SM70, OL10, BK10, JŘ5, KL3, BŘ2
				OL	20		Bez zásahů na mikrostanovištích blízkých podmáčeným a rašelinným smrčinám sv. <i>Piceion abietis</i> .	naléhavý	Kulturní smrčina. V depresích silně podmáčená stanoviště blízka sv. <i>Piceion abietis</i> .
				OLS	4		Zachování, případně podpora zmlazení druhů přirozené skladby	vhodný	Na sušších místech dobře zmlazuje buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>), jeřáb ptačí (<i>Sorbus aucuparia</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), bříza bílá (<i>Betula pendula</i>).
				BR	1				
5	123A6	1,01	1	SM	75	6	Zejména okraje do bezlesí (hranice s DP 4 a DP 8) průběžně prosvětlovat na zakmenění 9 až 7. Prosvětlení umožní propojení v současnosti oddělených bezlesých enkláv a usnadní migraci živočichů a transport diaspor.	potřebný	OL 50, SM 40, OL10 Prameništní olšina s olší šedou (<i>Alnus incana</i>) a o. lepkavou (<i>A. glutinosa</i>), místy se smrkem ztepilým (<i>Picea abies</i>). Patrně bývalá louka.
				OL	20				
				OLS	4				
				BR	1				
1	123A6	1,65	1	SM	75	6	Postupná přeměna kulturních smrčin na porost přirozené druhové skladby přednostním výběrem SM, uvolňováním a podporou zmlazení druhů přirozené skladby (JD 40, SM 40, Ol 20, OS+, BR+)	potřebný	SM 90, OL 5, BK 5, KL1 Kulturní smrčina. V depresích podmáčená stanoviště blízka až společenstvům sv. <i>Piceion excelsae</i> . V nich častější vývraty. V západní a jihozápadní části přechody do bučin, v podrostu s pižmovkou mošusovou (<i>Adoxa</i>
				OL	20				
				OLS	4				
				BR	1				

označení dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin	stupeň přiroze- nosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (složení v rámci dílčí plochy)
			porostní typ		(%)				
									<i>moschatellina</i>), kyčelnicí cibulkonosnou (<i>Dentaria bulbifera</i>), violkou dvoukvětou (<i>Viola biflora</i>) a prvosenkou vyšší (<i>Primula elatior</i>).
2	123A6	0,12	1	SM	75	6	Stabilizovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů	potřebný	OL 20
				OL	20				
				OLS	4				
				BR	1				
21	123A3, 123A6	0,64	1	SM	75	6	Přednostní výběr SM, uvolňování, případně ochrana zmlazení JD, BK, OL	potřebný	SM 90, OL 10 Kulturní smrčina. V depresích podmáčená stanoviště blízka až společenstvům sv. <i>Piceion excelsae</i> . V nich častější vývraty. V západní a jihozápadní části přechody do bučin, v podrostu s druhy pižmovka mošusová (<i>Adoxa moschatellina</i>), kyčelnice cibulkonosná (<i>Dentaria bulbifera</i>), violka dvoukvětá (<i>Viola biflora</i>) a prvosenka vyšší (<i>Primula elatior</i>)
				OL	20				
				OLS	4				
				BR	1				
14	123A6	0,50	1	SM	75	6	Prosvětlení, odtěžení dřevin z cca 30% plochy: prosvětlení smrkového náletu, které dále zlepší propojení bezlesých enkláv a	potřebný	SM 100 Patrně zaniklá mozaika smilkových luk sv. <i>Violion caninae</i> s vlhkými enklávami
				OL	20				
				OLS	4				

označení dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/	dřeviny	zastoupení dřevin	stupeň přiroze- nosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (složení v rámci dílčí plochy)
			porostní typ		(%)				
				BR	1		usnadní transport rostlinných diaspor a migraci živočichů		sv. <i>Calthion palustris</i> . Dnes středněvěký, ve střední části řídký porost smrku ztepilého (<i>Picea abies</i>) a olše lepkavé (<i>Alnus glutinosa</i>).

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2)

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
2	0,12	T1.5 V lese uzavřená, silně podmáčená drobná prameniště loučka s výskytem druhů přeslička poříční (<i>Equisetum fluviatile</i>), starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>). Dosud bez managementu. Cíl: udržet bezlesí a diverzitu plochy	Stabilizovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů	potřebný	1. 10. – 30. 3.	1–2× za 10 let
			Seč křovinořezem provádět 1× za 2 roky v termínu od 1.7. do 15.9.	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× za 2 roky
3	0,05	T1.5 V lese uzavřená, silně podmáčená drobná prameniště loučka s výskytem druhů přeslička poříční (<i>Equisetum fluviatile</i>), pryskyřník plazivý (<i>Ranunculus repens</i>), starček potoční (<i>Tephrosieris crispa</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>). Dosud bez managementu. Cíl: udržet bezlesí, dlouhodobě rozšiřovat, případně propojit s loukami na DP 4	Udržovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů	potřebný	1. 10. – 31.4.	1–2× za 10 let
			Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15.9.	1× za 2 roky
4	0,99	T1.5 V lese uzavřená, silně podmáčená enkláva louky sv. <i>Calthion palustris</i> , s prameništěmi s výskytem druhů přeslička bahenní (<i>Equisetum palustris</i>), p. poříční (<i>E. fluviatile</i>), prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>). Dosud bez managementu. Cíl: obnovit luční porost a zlepšit stav populace prstnatce májového (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	Obnovit luční porost vyřezáním náletu	potřebný	1. 10. – 31. 4.	1–2× za 10 let
			Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× za 2 roky
5	1,01	L2.2/R1.4	Seč křovinořezem odlesněné enklávy	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně

označení dílečků plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		Prameništní olšina s olší šedou (<i>Alnus incana</i>) a o. lepkavou (<i>A. glutinosa</i>), místy se smrkem ztepilým (<i>Picea abies</i>). Patrně bývalá louka. Cíl: obnovit luční enklávy na ploše rozšířením ploch DP 4, DP 8, snížit rozlohu plochy na cca 50 %	Přednostní výběr SM	vhodný	1. 10. – 30. 4.	1–2× za 10 let
7	0,34	T1.5 – R2.2 vlhké pcháčové až rašelinné louky, druhově bohaté, cenné s výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>), starček potoční (<i>Tephrosia crista</i>), žluťucha orlíčkolistá (<i>Thalictrum aquilegifolium</i>), kýchavice bílá Lobelova (<i>Veratrum album</i> subsp. <i>lobelianum</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>). Cíl péče: udržení diverzity plochy a populací ZCHD	Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× za 2 roky
8	0,21	R2.2/R2.3 nevyhraněné, degradované přechodové rašeliniště kolem bývalého odvodňovacího příkopu a prameniště. Cíl péče: udržení bezlesí	Udržovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů	potřebný	1. 10. – 31. 4.	1–3× za 10 let
			Seč křovinořezem	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
9	0,89	T1.5/T2.3 Degradovaná louka na vlhkostním gradientu s expanzí třtiny chloupkaté (<i>Calamagrostis villosa</i>), medvědky měkké (<i>Holcus mollis</i>). Cíl péče: potlačení dominant, zvýšení diverzity rozšířením druhů sousedních pestřejších ploch	Udržovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů a potlačováním expanze <i>Rubus</i> sp. na severní straně plochy	potřebný	1. 10. – 31. 4.	1–3× za 10 let
			Pastva skotu, případně ovcí či koz	vhodný	1. 7. – 15. 9.	2× za 10 let
			Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× za 2 roky
10	0,84	T2.3 Suchá louka sv. <i>Violion caninae</i> v jižní části s mírnou expanzí třtiny chloupkaté (<i>Calamagrostis villosa</i>).	Udržovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů a potlačováním expanze <i>Rubus</i> sp. na severní straně plochy	potřebný	1. 10. – 31. 4.	1× za 10 let

označení dílečků plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
		Cíl péče: stabilizace, zamezení expanze třtiny chloupkaté (<i>Calamagrostis villosa</i>)	Pastva skotu, případně ovcí či koz	vhodný	1. 7. – 15. 9.	2× za 10 let
11	0,42	R2.3 Degradované přechodové rašeliniště sv. <i>Sphagno-Caricion canescentis</i> s výraznými mechovými bulty tvořenými druhem ploník obecný (<i>Polytrichum commune</i>) a suchopýrem pochvatým (<i>Eriophorum vaginatum</i>), Jen ojediněle se uchycuje nálet smrku. Cíl péče: zachování stavu	Seč křovinořezem	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
12	0,20	T1.5 Cenné vlhké pcháčové louky sv. <i>Calthion palustris</i> . Místy dominuje Skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>), ale bohatě se vyskytuje prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), dále také škarda měkká čertkusolistá (<i>Crepis mollis</i> subsp. <i>hieracioides</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>), starček potoční (<i>Tephroseris crispa</i>), svízel severní (<i>Galium boreale</i>), štírovník bažinný (<i>Lotus uliginosus</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>). Cíl péče: udržení diverzity	Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× ročně (až 1× za 2–3 roky)
13	0,17	T2.3/T1.5 mozaika smilkového trávníku sv. <i>Violion caninae</i> a vlhkých míst u potoka s druhově chudší vlhkou pcháčovou loukou sv. <i>Calthion palustris</i> Cíl péče: udržení diverzity	Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× ročně (až 1× za 2–3 roky)

označení dílečků plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
15	0,49	T1.5/T1.6/R2.2 Cenné druhově bohaté louky sv. <i>Calthion palustris</i> , místy s prvky nevápnitých mechových slatinišť sv. <i>Caricion canescenti-nigrae</i> s výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>), suchopýr pochvatý (<i>Eriophorum vaginatum</i>), violka bahenní (<i>Viola palustris</i>), žluťucha orlíčkolistá (<i>Thalictrum aquilegiifolium</i>), starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>), upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>). Cíl péče: udržení stávající diverzity, potlačování dominant	Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× ročně (až 1× za 2–3 roky)
16	0,17	X9A Odrostlá smrčina. Cíl péče: zlepšení propojení bezlesých enkláv a usnadnění migrace živočichů a transportu diaspor	Seč křovinořezem odlesněné enklávy	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
			Seč křovinořezem	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
17	0,11	T1.6/T1.5 tužebníková lada a vlhké pcháčové louky Cíl péče: zvýšení biodiverzity, potlačení dominantní skřípiny lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>) a tužebníku jilmového (<i>Filipendula ulmaria</i>), zvýšení lokálního podmáčení a vznik nového biotopu vyhloubením tůň	Vyhloubení tůň	doporučený	1. 10. – 30. 3.	jednorázově
			Udržovat bezlesí vyřezáním náletu a v případě potřeby prosvětlením okrajů	naléhavý	1. 10. – 31. 4.	1–2× za 10 let
18	0,23	X9A Odrostlá smrčina. Cíl péče: zlepšení propojení bezlesých enkláv a usnadnění migrace živočichů a transportu diaspor	Seč křovinořezem odlesněné enklávy	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
			Seč křovinořezem	naléhavý	1. 7. – 15. 9.	1× ročně

označení dílečků plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
19	0,17	T1.5 středně bohatá vlhká pcháčová louka S výskytem druhů prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>) a starček potoční (<i>Tephrosia crispa</i>) Cíl péče: udržení, resp. zvýšení biodiverzity	Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× ročně
20	0,08	T1.6/T2.3 mozaika tužebníkového lada, degradovaných rašelinných luk a smilkového trávníku. Částečně buly tvořené druhem ploník obecný (<i>Polytrichum commune</i>), dále výskyt druhů rašeliníků (<i>Sphagnum</i> sp. div.), suchopýr pochvatý (<i>Eriophorum vaginatum</i>). Místy se vyskytuje metlice trsnatá (<i>Deschampsia cespitosa</i>). V jižní části vývrat s perspektivní zamokřenou prohlubní. Cíl péče: zvýšení biodiverzity, potlačování dominantních druhů skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>) a tužebník jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>), lokální podmáčení a vznik nového biotopu vyhloubením tůň	Vyhlobení tůň	doporučený	1. 10. – 31. 4.	jednorázově
			Seč křovinořezem	potřebný	1. 7. – 15. 9.	1× ročně

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).